

מדינת ישראל משרד האנרגיה והתשתיות

ממונה על העמדת מידע לציבור

י' באב תשפ"ה
04 באוגוסט 2025

דוב_326_2025

לכבוד

שלום רב,

הנדון: בקשתכם לקבלת מידע בנושא תמלוגים על משאב הפוספט
סימוכין: פנייתכם מיום 8.4.2025, הארכת זמן טיפול מיום 7.5.2025 ומיום 4.6.2025

במענה לפנייתכם שבסימוכין, ולאחר בדיקה עם היחידה המקצועית, הריני להשיב כדלקמן:

1. פנייתכם מערבת בין טענות מהותיות רחבות היקף לבין פניה לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998. על הטענות המהותיות המופיעות בסעיפים 1-11 יש לפנות ליחידה המקצועית והיא תשיב לכם בנפרד. עם זאת, יצוין בקליפת אגוז כי בדברים מספר שגיאות מהותיות. כך למשל:
 - א. בסעיף 5 למכתבכם הנכם מציינים את הערת ועדת ששינסקי על כך שלפי הפקודה הוצאות המנוכות משווי המחצב נקבעות בהסכמה עם בעל הזכות, ועל כך שיש לתקן את הפקודה כך שייקבעו הוצאות נורטיביות. הערה זו הייתה יפה לשעתה, אלא שיחד עם חקיקת חוק ששינסקי 2 תוקנה גם פקודת המכרות, כך שכיום לא נדרשת הסכמה, ובתוספת השלישית א' לפקודה נקבעו הוצאות נורמטיביות.
 - ב. בטבלה המופיעה בסעיף 8 לפנייתכם, כתבתם את ההכנסות והרווח התפעולי של כלל פעילות חברת ICL, ובכלל זה פעילותה בחו"ל, המהווה חלק נכבד ממחזור העסקים של החברה. וכן את נתוני מוצרי המשך. נתונים אלה אינם רלוונטיים היות שדמי הזכות בהתאם לפקודה נגבים בשל המחצב בלבד ולא בשל מוצרי המשך, ועבור מחצב הנחצב בישראל בלבד. זאת ועוד, השווי הכלכלי בטבלה הוא עבור פוספט לאחר העשרה, בעוד שהנתון הרלוונטי לגביית התמלוג הוא שווי המחצב הגולמי בפתח המכרה לפני העשרה.
 - ג. הוצאות הסרת הטפל, הוצאות הכריה והוצאות הנהלה וכלליות ומימון אינן מוכרות בניכוי.

2. להלן התייחסות לחומרים המבוקשים בסעיף 12 לפנייתכם:

- א. "כל נוהל, הנחיה או פרקטיקה, בהם ישנה התייחסות או קביעה בנוגע לשאלה כיצד נקבע מחיר סלע פוספט, ביחס לכל אחד מסעיפי פקודת המכרות וחוק מיסוי רווחים הרלוונטיים" – הכללים קבועים בתוספת השלישית א' לפקודת המכרותכפי שתוקנה בצו המכרות (תיקון התוספת השלישית א' לפקודת המכרות), התשפ"ב – 2021 שהתקינה שרת האנרגיה בשנת 2021 (להלן – **התוספת**).¹
- ב. "כל נוהל, הנחיה או פרקטיקה, שקובעים מהן ההוצאות המותרות בניכוי" – כנ"ל.

¹ https://www.nevo.co.il/law_html/law01/241_001.htm#hed242

ג. "כל המחירים שבאמצעותם נקבע המחיר שלפיו שולמו התמלוגים..." – למעט האמור בסעיף ה' להלן, מדובר במידע שהוא סוד מסחרי וכן מידע שגילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי של בעלת הזכות, ומכאן שלא יימסר לפי סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע. זאת, מכיוון שמדובר במידע עסקי בדבר מחירים והוצאות אשר יכול לאפשר למתחרי החברה יתרון תחרותי ואף לשמש את ספקי החברה במשא ומתן.

ד. "כל המחירים שלפיהם שולמו התמלוגים בפועל בשנים 2012-2024" – כנ"ל.
ה. "מקור או הפניה למיקום הפרסום בדבר 'ממוצע מחירים חודשיים של יחידת פוספט מאותם סוג ואיכות המפורסמים בדרך מקובלת'" – המידע מבוסס על פרסום נתונים בכתב העת Fertilizer Week הזמין לעיון בתשלום. פרטים נוספים ניתן למצוא באתר המגזין בכתובת [/https://www.worldfertilizer.com/magazine](https://www.worldfertilizer.com/magazine)

ו. "שיעור ההוצאות המוכרות בניכוי, ביחס למחיר הפוספט כפי שנקבע, בשנים 2012-2024" – לא קיים מושג שמציג את שיעור ההוצאות המוכרות בניכוי. לצורך חישוב שווי המחצב הגולמי (שאינו מוצר סחיר) הפקודה וצו המכרות קבעו שיטת חישוב NET BACK שבה מחלצים את שווי המחצב הגולמי באמצעות חילוף לאחר של "סלע פוספט" כהגדרתו בצו מכרות בניכוי ההוצאות המוכרות בהתאם לתוספת השלישית א' לפקודת המכרות. נתוני ההוצאות המוכרות הינם מידע שהוא סוד מסחרי ומידע שגילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי של בעלת הזכות, ומכאן שלא יימסר לפי סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע.

ז. "שיעור התמלוגים נטו בשנת 2012-2024" – שיעור התמלוגים עד לשנת 2015 - 2% משווי המחצב בפתח המכרה, ומשנת 2016 - 5% משווי המחצב בפתח המכרה, לפי סעיף 1 לתוספת.

3. לא למותר לציין כי אגף התמלוגים במינהל אוצרות טבע מפרסם בכל שנה החל משנת 2013 דוח חציוני ודוח שנתי המכיל נתונים רבים ושקופים על גביית תמלוגים מאוצרות טבע. לגבי תמלוגי הפוספטים המשרד מפרסם נתונים רבים כגון: כמויות הפוספט הגולמי שנכרה, גובה תמלוג לטון, סה"כ התמלוגים שהמשרד גבה, ושיעור התמלוגים בהתאם לפקודה (2% עד לשנת 2015 ו-5% משנת 2016 ואילך).

בברכה,

יסמין סיאני

ממונה על העמדת מידע לציבור